

Uchwała Nr SO-11/0954/248/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 27 kwietnia 2023 roku

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Lipno za rok 2022
wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 6/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 lutego 2023 r., ze zm. w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Okrent
Członkowie: Małgorzata Lisowska
 Barbara Dymkowska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Lipno sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami

opinię pozytywną z uwagą.

UZASADNIENIE

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Gminy Lipno w roku 2022 wraz z informacją o stanie mienia komunalnego na dzień 31.12.2022 r. (zamiast informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego – vide art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy) i objaśnieniami (przedłożone tut. Izbie w dniu 30 marca 2023 r.).

Wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu przedłożono sprawozdania pn.: „Wykonanie Planu Finansowego za rok 2022 Gminnego Ośrodka Kultury w Lipnie”, „Informacja z wykonania planu finansowego Gminnego Ośrodka Kultury w Lipnie za 2022 rok”, „Sprawozdanie opisowe z działalności kulturalno-edukacyjnej Gminnej Biblioteki Publicznej w Lipnie oraz jej filii w Wilkowicach oraz „Informacja z wykonania planu finansowego Gminnej Biblioteki Publicznej w Lipnie za rok 2022”. Skład Orzekający wskazuje, że z art. 267 ust. 3 ustawy o finansach publicznych wynika obowiązek przedłożenia regionalnej izbie obrachunkowej przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego, sprawozdania rocznego z wykonania budżetu jednostki, zawierającego zestawienie dochodów i wydatków wynikające z zamknięć rachunków budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Z kolei, zgodnie z art. 265 pkt 2) ustawy o finansach publicznych sprawozdania finansowe, instytucje kultury przedkładają zarządowi jednostki samorządu terytorialnego. Następnie, stosownie do art. 267 ust. 1 pkt 2), zarząd

przedkłada to sprawozdanie organowi stanowiącemu.

Przed wydaniem opinii Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. (po zm.), uchwałą w sprawie wieloletniej prognozy finansowej (po zm.) oraz sprawozdaniami Jednostki za 2022 rok przedkładanymi Izbie. Na tej podstawie ustalił co następuje.

- I. Przedłożone „Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Lipno za 2022 rok” zawiera część opisową jak również część tabelaryczną.
 1. Omawiając poszczególne działy klasyfikacji budżetowej, Wójt zawarł informację o planowanych i wykonanych dochodach i wydatkach. Przedstawił także stan zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31.12.2022 r. W objaśnieniach omówione zostały zaległości oraz udzielone odroczenia, umorzenia i zwolnienia w podatkach, pozyskane dotacje, realizacja projektów z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.
 2. W części tabelarycznej przedstawiono m.in.:
 - dochody i wydatki w szczególności określonej zgodnie z uchwałą budżetową (tj. dochody w szczególności klasyfikacji budżetowej: dział, rozdział i paragraf oraz wydatki w szczególności klasyfikacji budżetowej: dział i rozdział),
 - wykonanie dochodów i wydatków z zakresu zadań zleconych z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami za 2022 rok,
 - wykonanie zadań majątkowych,
 - wykonanie budżetu w zakresie środków na finansowanie i realizację wydatków na zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych (dochody i wydatki),
 - plan i wykonanie wydatków realizowanych w ramach Funduszu Sołeckiego,
 - wykonanie budżetu w zakresie przychodów i rozchodów,
 - wykonanie wydatków na dotacje za 2022 rok,
 - wykonanie dochodów i wydatków z zakresu ochrony środowiska,
 - wykonanie dochodów i wydatków w zakresie umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego.
- II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2022 rok oraz z danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych, za wyjątkiem pozycji wykazanych w pkt VII niniejszej opinii.
- III. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że:
 1. Budżet Gminy Lipno za 2022 rok został wykonany z nadwyżką w wysokości 2.444.533,40 zł, przy planowanym deficycie budżetu w wysokości 10.258.393,69 zł. Wykonanie dochodów i wydatków budżetu przedstawia się następująco:

- a) dochody wykonano w wysokości 59.041.646,32 zł, co stanowi 97,31 % planu, w tym:
 - dochody bieżące w wysokości 56.236.815,83 zł, co stanowi 98,09 % planu,
 - dochody majątkowe w wysokości 2.804.830,49 zł, co stanowi 83,91 % planu,
- b) wydatki wykonano w wysokości 56.597.112,92 zł, co stanowi 79,79 % planu, w tym:
 - wydatki bieżące w wysokości 48.419.569,39 zł, co stanowi 89,65 % planu,
 - wydatki majątkowe w wysokości 8.177.543,53 zł, co stanowi 48,32 % planu.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. Gmina zrealizowała przychody w wysokości 15.406.965,46 zł (przy planie 14.766.812,26 zł) z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6) ustawy o finansach publicznych w kwocie 8.291.480,00 zł (przy planie 4.946.151,80 zł), z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu w kwocie 2.527.161,03 zł (100% planowanych przychodów z tego tytułu) oraz nadwyżki z lat ubiegłych w wysokości 4.588.324,43 zł (100% planowanych przychodów z tego tytułu). Planowane w wysokości 2.705.175,00 zł przychody z tytułu pożyczek i kredytów nie zostały wykonane. Rozchody zrealizowano w wysokości 1.620.000,00 zł (przy planie 4.508.418,57 zł) i były to spłaty kredytów oraz pożyczek. Planowano również rozchody z tytułu przelewów na rachunki lokat w wysokości 2.888.418,57 zł (nie zostały wykonane). Powyższe potwierdza sprawozdanie Rb-NDS – „Sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022”.

Z przedłożonego sprawozdania wynika, że na zadłużenie Gminy na koniec 2022 roku składały się zaciągnięte kredyty i pożyczki w kwocie 6.671.480,00 zł oraz zobowiązania wymagalne w kwocie 32.762,51 zł, które stanowią depozyty mające charakter gwarancji należytego wykonania zobowiązania (tj. niezwrócone w terminie depozyty przyjęte przez jednostkę w celu zabezpieczenia należytego wykonania umów). Zadłużenie Gminy na dzień 31.12.2022 r. wynosi łącznie 6.704.242,51 zł, co stanowi 11,36% planowanych dochodów. Powyższe dane potwierdza sprawozdaniem Rb-Z - „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2022 roku”.

IV. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, że:

1. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w kwocie 175.246,58 zł (rozdziały 85153 – „Zwalczanie narkomanii” oraz 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”) przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 180.662,85 zł w tym: (rozdział 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”, § 0480 – „Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych” w kwocie

125.405,09 zł oraz § 0270 - „Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym” w wysokości 55.257,76 zł. W budżecie roku 2022 zaplanowano również przychody z tytułu niewykorzystanych środków w ramach przeciwdziałania alkoholizmowi w wysokości 27.855,24 zł

Dochody w zł			Wydatki w zł		
Rozdział §	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 § 0480	125.405,11	125.405,09	85153	6.086,59	5.562,60
75619 § 0270	55.257,76	55.257,76	85154	202.461,52	169.683,98
Razem	180.662,87	180.662,85	Razem	208.548,11	175.246,58

Zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 123, z późn. zm.) „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 (zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych) i art. 18¹ (jednorazowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych) oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ (pobieranie przez gminę opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych) będą wykorzystywane na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,
- 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2

– i nie mogą być przeznaczone na inne cele”.

2. Skład Orzekający stwierdza, że w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą odsetek oraz kar i odszkodowań w łącznej kwocie 416.242,48 zł:

Dział	Rozdział	Paragraf	4-ta cyfra	Plan	Wykonanie
600	60016	459	0	280.000,00	265.961,06
600	60017	459	0	164.500,00	73.192,00
700	70005	458	0	100,00	67,00
700	70007	460	0	20.000,00	12.810,43
750	75023	458	0	400,00	314,83
750	75023	460	0	200,00	180,70
900	90015	458	0	100,00	6,33
Razem:				465.300,00	352.526,02

W złożonym sprawozdaniu Wójt odniósł się do opłaconych kar, odszkodowań i odsetek:

- str. 19 - rozdział 60016, kwota 265.961,06 zł - „odszkodowania dotyczyły przeniesienia praw własności nieruchomości w miejscowości Lipno i Wilkowice na rzecz gminy Lipno”,

- str. 21 - rozdział 60017, kwota 73.192,00 zł - „odszkodowania za przeniesienie prawa własności nieruchomości w miejscowościach Lipno”,
- str. 21 – rozdział 70005, kwota 67,00 zł „odsetki za zwłokę w zapłacie opłaty za wyłączenie z produkcji rolnej”,
- str. 21 - rozdział 70007, kwota 12.810,43 zł - „poniesiono koszty odszkodowań za mieszkańców nie płacących czynszu w Klonówcu i Wilkowicach – gmina nie zapewniła mieszkań socjalnych”,
- str. 22 – rozdział 75023, kwota 495,53 zł (w tym: §4580 w wysokości 314,83 zł oraz § 4600 w wysokości 180,70 zł) – „odsetki ustawowe oraz rekompensata za koszty odzyskiwania należności zgodnie z nakazem zapłaty”,
- str. 37 - rozdział 90015, kwota 6,33 zł - „odsetki za zwłokę w uregulowaniu należności”.

V. Zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Lipno realizuje Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego, o czym Wójt poinformował na str. 36 „Sprawozdania (...)”.

VI. Analiza sprawozdania z wykonania budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniem Rb-28S - „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022” wykazała, że:

1. Nie wystąpiły przypadki przekroczenia planowanych wydatków budżetowych.
2. Suma wykonanych wydatków i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) nie przekracza planu wydatków ustalonego w budżecie.
3. We wszystkich rozdziałach klasyfikacji budżetowej środki na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przekazano w wysokości 100,00 % planu.

VII. Skład Orzekający wskazuje, że w „Sprawozdaniu (...)” wystąpiły następujące nieprawidłowości:

- str. 4, część opisowa, pkt I.4 „Wykonanie budżetu w 2022” w zakresie wykonanych przychodów wykazano „wolne środki z roku 2021” w kwocie 15.406.965,46 zł, podczas gdy kwota ta stanowi środki z rozliczenia 2021 roku do dyspozycji Jednostki w 2022 roku i składały się na nie: wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 8.291.480,00 zł, nadwyżka z lat ubiegłych w kwocie 4.588.324,43 zł, niewykorzystane środki o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy w kwocie 2.479.340,16 zł oraz przychody z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 47.820,87 zł,
- str. 11, część opisowa, pkt II.2 „Wykonanie dochodów według klasyfikacji budżetowej” podano: „Celem uzyskania wpływów z podatków i opłat w roku 2021 wystawiono postanowienia, decyzje, tytuły wykonawcze, wezwania i inne pisma” zamiast w roku 2022,
- str. 21, część opisowa pkt III.2 „Wykonanie wydatków według klasyfikacji budżetowej” w rozdziale 70007 wykazano wykonanie odsetek w wysokości 67,00 zł podczas, gdy odsetki w tej kwocie wykonano w rozdziale 70005 i opisano przyczyny ich wykonania na tej samej stronie,

- str. 21, część opisowa pkt III.2 „Wykonanie wydatków według klasyfikacji budżetowej” w rozdziale 70007 wykazano w poz. „pozostałe bieżące” kwotę 156.585,71 zł zamiast 156.518,71 zł (różnica 67,00 zł), jak wykazano w załączniku Nr 2 pn. „Wykonanie wydatków za rok 2022 r.” i obliczeń na podstawie danych ze sprawozdania Rb-28S,
- str. 46, część opisowa pkt IV. „Informacja o przebiegu wykonania Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lipno na lata 2022-2034 wg stanu na dzień 31.12.2022 r.” – opisując zatem stan na koniec roku planowany wynik budżetu wykazano w wysokości -6.091.015,00 zł, co odpowiada wysokości deficytu budżetu planowanego na dzień 01.01.2022 r., natomiast zgodnie z uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej po zmianach (uchwała Nr LIX/438/2022 z dnia 29.12.2022 r.) planowany deficyt budżetu na dzień 31.12.2022 r. wynosił 10.258.393,69 zł,
- str. 47, część opisowa pkt. IV. „Informacja o przebiegu wykonania Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lipno na lata 2022-2034 wg stanu na dzień 31.12.2022 r.” – opisując zatem stan na koniec roku planowaną kwotę długu wykazano na poziomie 12.656.655,00 zł, co odpowiada kwocie długu wg planu na dzień 01.01.2022 r., natomiast zgodnie z uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej po zmianach (uchwała LIX/438/2022 z dnia 29.12.2022 r.) planowana kwota długu wynosiła 9.376.655,00 zł,
- str. 50 i 120 zarówno w części opisowej jak i tabelarycznej dot. „stopnia zaawansowania realizacji zadań zawartych w programach wieloletnich w Wieloletniej Prognozie Finansowej na dzień 31.12.2022 r. wykazano w ramach zadania „Rozwój usług opieki nad dziećmi do lat 3 w gminie Lipno” kwotę wykonania wydatków w wysokości 119.405,25 zł, natomiast załącznik nr 4 „wykonanie zadań majątkowych za 2022 r.” oraz załącznik nr 5 „WYDATKI w zakresie środków na finansowanie i realizację wydatków na zadania finansowane z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych” w zakresie w/w zadania wykazuje kwotę wykonania wydatków w wysokości 120.784,95 zł. Dane z załączników 4 i 5 wykazują zgodność z załącznikiem nr 2 „Wykonanie wydatków za rok 2022”,
- str. 53 w części opisowej dot. „Stopnia zaawansowania realizacji zadań zawartych w programach wieloletnich w Wieloletniej Prognozie Finansowej na dzień 31.12.2022 r.” w ramach zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej – ul. Lipowa w Wilkowicach” wykazano limit wydatków w 2023 roku w wysokości 80.000,00 zł, natomiast w załączniku nr 2 „wykaz przedsięwzięć” do uchwały WPF po zmianach (uchwała LIX/438/2022 z dnia 29.12.2022 r.) wynika, że limit wydatków w 2023 roku dla tego zadania wynosi 86.000,00 zł,
- w załączniku nr 5 „Wydatkowanie budżetu Gminy Lipno za rok 2022 w zakresie środków na finansowanie i realizację wydatków na zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych” w części „DOCHODY” w dziale 750 plan i wykonanie wykazano w § 2057 zamiast w § 2007, jak wynika z uchwały budżetowej na 2022 rok (po zmianach) – w załączniku Nr 1 do „Sprawozdania (...)” dochody wykazano w prawidłowym paragrafie,

- w załączniku nr 5, w części dotyczącej wydatków w dziale 801 dla § 6208 wykazano plan w kwocie 100.000,00 zł oraz wykonanie 0,00 zł, natomiast ze sprawozdania Rb-28S wynika, że plan i wykonanie w kwocie 100.000,00 zł wykazano w dziale 801, rozdziale 80101, § 6058.

VIII. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2022 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Ponadto, sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera:

- informację o zmianach w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 dokonanych w trakcie roku budżetowego, czym wypełniono wymogi określone w art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych,
- informację o stopniu zaawansowania programów wieloletnich, co spełnia wymogi wynikające z przepisu art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

IX. Załączona informacja o stanie mienia komunalnego została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, przy czym Skład Orzekający wskazuje, iż na str. 133 w tabeli pn. „Dochody uzyskane w roku 2022 z tytułu wykonywania praw własności” wykazano m.in. plan i wykonanie dochodów w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej: dział 010, rozdział 01044 § 0750 plan 56.300,00 zł i wykonanie 53.550,00 zł oraz w rozdziale 01010 § 0770 plan 35.000,00 zł i wykonanie 35.435,72 zł, których nie planowano w uchwale budżetowej na 2022 rok. W konsekwencji opisanych błędów, w podsumowaniu kolumny „Plan” wykazano kwotę 1.240.254,50 zł zamiast 1.148.954,50 zł oraz w podsumowaniu kolumny „Wykonanie” wykazano kwotę 1.323.730,50 zł zamiast 1.234.744,78 zł. Opisanych dochodów nie obejmuje Załącznik Nr 1 do „Sprawozdania (...)” jak również sprawozdanie Rb-27S.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Małgorzata Okrent

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.